

153**UMOWA****między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Belgii
i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji,**

sporządzona w Warszawie dnia 19 maja 1987 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 19 maja 1987 r. została sprządzona w Warszawie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z jednej strony, a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga, z drugiej strony, w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z jednej strony, i Rząd Królestwa Belgii oraz Rząd Wielkiego Księstwa Luksemburga, z drugiej strony,

dążąc do pogłębienia współpracy gospodarczej poprzez stworzenie korzystnych warunków do realizacji inwestycji przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

mając na względzie korzystny wpływ, jaki może wywrzeć taka umowa dla poprawy gospodarczej i wzmocnienia zaufania w dziedzinie inwestycji

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

1. Pojęcie „inwestycje” oznacza wszystkie części majątku i wszystkie wkłady bezpośrednie lub pośrednie wniesione do wszystkich spółek lub przedsiębiorstw mieszanych działających w jakiegokolwiek dziedzinie gospodarki, w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) ruchomości i nieruchomości, jak i wszystkie inne prawa rzeczowe,
- b) akcje i inne rodzaje udziałów w przedsiębiorstwach,
- c) należności i prawa do świadczeń mających wartość gospodarczą,
- d) prawa autorskie, znaki fabryczne, patenty, procesy techniczne, nazwy handlowe i wszelkie inne prawa do własności przemysłowej oraz „goodwill”.

Jakakolwiek zmiana formy prawnej, w której majątek i kapitały zostały zainwestowane lub reinwestowa-

ACCORD

entre le Gouvernement de la République Populaire de Pologne, d'une part, et le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements

Le Gouvernement de la République Populaire de Pologne, d'une part, et le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, d'autre part,

désireux de renforcer leur coopération économique en créant des conditions favorables à la réalisation d'investissements par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante,

considérant l'influence bénéfique que pourra exercer un tel accord pour améliorer les contacts d'affaires et renforcer la confiance dans le domaine des investissements,

sont convenus de ce qui suit:

Article 1

1. Le terme „investissements” désigne tout élément d'actif et tout apport directs ou indirects dans toutes sociétés ou entreprises mixtes de quelque secteur d'activité économique que ce soit, et notamment, mais pas exclusivement:

- a) les biens mobiliers et immobiliers, ainsi que tous autres droits réels;
- b) les actions et autres formes de participation dans des entreprises;
- c) les créances et droits à toutes prestations ayant une valeur économique;
- d) les droits d'auteur, marques, brevets, procédés techniques, noms commerciaux et tout autre droit de propriété industrielle, ainsi que les fonds de commerce.

Aucune modification de la forme juridique dans laquelle les avoirs et capitaux ont été investis ou réinve-

ne, nie zmienia ich charakteru jako „inwestycji” w rozumieniu niniejszej umowy.

2. Pojęcie „inwestor” oznacza:

- a) każdą osobę fizyczną, która jest obywatelem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub Królestwa Belgii, lub Wielkiego Księstwa Luksemburga,
- b) każdą osobę prawną utworzoną zgodnie z prawem polskim, belgijskim lub luksemburskim i mającą swoją centralę na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub Królestwa Belgii, lub Wielkiego Księstwa Luksemburga, odpowiednio.

Artykuł 2

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać inwestycje drugiej Umawiającej się Strony i dopuści te inwestycje na swoim terytorium zgodnie ze swoim prawem.

2. Niniejsza umowa ma zastosowanie do inwestycji dokonanych na terytorium każdej z Umawiających się Stron przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony poczynając od 1 lipca 1986 r.

3. Niniejsza umowa nie dotyczy przywilejów przyznanych przez jedną z Umawiających się Stron jakiegokolwiek państwu trzeciemu w związku z umową o zapobieganiu podwójnemu opodatkowaniu lub z innymi umowami w dziedzinie podatków.

Artykuł 3

1. Każda z Umawiających się Stron zapewni na swoim terytorium, inwestycjom dokonany przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, traktowanie sprawiedliwe i równe oraz wykluczy wszelkie środki nieuzasadnione lub dyskryminacyjne, które mogłyby utrudnić zarządzanie, utrzymanie, wykorzystanie, osiągnięcie korzyści z tych inwestycji lub ich likwidację.

2. Z wyjątkiem środków niezbędnych dla dobra publicznego, inwestycje te będą korzystały ze stałego bezpieczeństwa i ochrony, które będą nie gorsze niż te, z których korzystają kraje najbardziej uprzywilejowane.

3. Niemniej jednak traktowanie i ochrona wymienione w ustępach 1 i 2 nie obejmują przywilejów, które jedna z Umawiających się Stron mogła przyznać inwestorom z państwa trzeciego, z tytułu jej udziału lub przynależności do unii gospodarczej, unii celnej, wspólnego rynku, strefy wolnego handlu, regionalnej organizacji gospodarczej o charakterze międzynarodowym lub organizacji wzajemnej pomocy gospodarczej.

Artykuł 4

1. Inwestycje dokonane przez inwestora jednej z Umawiających się Stron na terytorium drugiej Umawiającej się Strony nie mogą być wyłączone lub poddane innym mającym podobny skutek środkom bezpośredniego lub pośredniego pozbawienia własności, jeśli nie zostaną spełnione następujące warunki:

stis n'affecte leur caractère d'„investissements” au sens du présent Accord.

2. Le terme „investisseurs” désigne:

- a) toute personne physique qui est citoyen de la République Populaire de Pologne, du Royaume de Belgique ou du Grand-Duché de Luxembourg;
- b) toute personne morale constituée conformément à la législation polonaise, belge ou luxembourgeoise et ayant son siège social sur le territoire de la République Populaire de Pologne, du Royaume de Belgique ou du Grand-Duché de Luxembourg respectivement.

Article 2

1. Chacune des Parties contractantes encourage les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante et admet sur son territoire des investissements conformément à sa législation.

2. Le présent Accord s'applique aux investissements effectués sur le territoire de chacune des Parties contractantes par des investisseurs de l'autre Partie contractante à partir du 1er juillet 1986.

3. Le présent Accord ne s'étend pas aux privilèges accordés par une des Parties contractantes à tout Etat tiers en vertu d'une convention de prévention de double imposition fiscale ou de toute autre convention en matière d'impôts.

Article 3

1. Chacune des Parties contractantes s'engage à assurer sur son territoire aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement juste et équitable excluant toute mesure injustifiée ou discriminatoire qui pourrait entraver leur gestion, leur entretien, leur utilisation, leur jouissance ou leur liquidation.

2. Sous réserve des mesures nécessaires au maintien de l'ordre public, ces investissements jouissent d'une sécurité et d'une protection constantes, qui sont au moins égales à celles dont jouissent les investisseurs de la nation la plus favorisée.

3. Néanmoins, le traitement et la protection visés aux paragraphes 1 et 2 ne s'étendent pas aux privilèges qu'une Partie contractante peut accorder aux investisseurs d'un Etat tiers, en vertu de sa participation ou de son association à une union économique, une union douanière, un marché commun, une zone de libre échange, une organisation économique régionale à caractère international ou une organisation d'assistance économique mutuelle.

Article 4

1. Les investissements effectués par des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante ne pourront être expropriés ni soumis à d'autres mesures de dépossession directe ou indirecte ayant un effet similaire que si les conditions suivantes sont remplies:

- a) środki zostały podjęte w interesie publicznym i zgodnie z prawem;
- b) nie są one ani dyskryminacyjne, ani sprzeczne z zobowiązaniem szczególnym wymienionym w artykule 7 ustęp 2;
- c) są one zgodne z postanowieniami przewidującymi wypłatę odszkodowania, którego kwota powinna odpowiadać wartości realnej danej inwestycji w przeddzień podjęcia środków lub ich podania do wiadomości publicznej. Odszkodowanie zostanie wypłacone inwestorowi w walutach wymienialnych, przekazane bez zwłoki i swobodnie wytransferowane.

2. Inwestorzy z każdej z Umawiających się Stron, których inwestycje doznały szkód w wyniku wojny lub innych konfliktów zbrojnych, stanu wyjątkowego, niepokojów lub zamieszek, mających miejsce na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, uzyskają ze strony tej ostatniej traktowanie niedyskryminacyjne i nie gorsze niż przyznane inwestorom z kraju najbardziej uprzywilejowanego odnośnie do odtworzenia, odszkodowania, kompensaty lub innych form naprawy szkód. Odszkodowanie należne w wykonaniu niniejszego ustępu zostanie wypłacone zgodnie z postanowieniami ustępu 1 litera c).

Artykuł 5

1. Każda Umawiająca się Strony gwarantuje inwestorom drugiej Umawiającej się Strony swobodny transfer ich należności związanych z inwestycją, a w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) kapitału lub kwot uzupełniających niezbędnych dla utrzymania lub zwiększenia inwestycji;
- b) kwot niezbędnych dla zwrotu pożyczek;
- c) należności licencyjnych lub innych opłat;
- d) zysków, dywidend, odsetek lub innych dochodów bieżących;
- e) kwot otrzymanych, włączając w to ewentualny zysk z tytułu całkowitej lub częściowej likwidacji inwestycji;
- f) odszkodowań należnych zgodnie z artykułem 4.

2. Transfery wymienione w ustępie 1 będą dokonane w walutach obcych wykorzystanych dla zrealizowania inwestycji lub w jakiegokolwiek innej walucie wymiennej uzgodnionej między inwestorem a Umawiającą się Stroną, na której terytorium została dokonana inwestycja.

3. Transfery będą dokonane według kursu stosowanego w dniu transferu i zgodnie z przepisami dewizowymi obowiązującymi w państwie, na którego terytorium została dokonana inwestycja.

4. Gwarancje przewidziane w ustępach 1, 2 i 3 są co najmniej równe gwarancjom przyznanym inwestorom z kraju najbardziej uprzywilejowanego, którzy znajdują się w podobnej sytuacji.

- a) les mesures sont prises dans l'intérêt public et selon une procédure légale;
- b) elles ne sont ni discriminatoires, ni contraires à un engagement particulier tel que visé à l'article 7, paragraphe 2;
- c) elles sont assorties de dispositions prévoyant le paiement d'une indemnité dont le montant devra correspondre à la valeur réelle des investissements concernés à la veille du jour où les mesures sont prises ou rendues publiques. Cette indemnité sera payée aux investisseurs en monnaie convertible, versée sans délai et librement transférable.

2. Les investisseurs de chacune des Parties contractantes dont les investissements subiraient des dommages à l'occasion d'une guerre ou d'un autre conflit armé, d'un état d'urgence national, de troubles ou d'émeutes, survenant sur le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficient de la part de cette dernière d'un traitement non discriminatoire et au moins égal à celui accordé aux investisseurs de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les restitutions, indemnités, compensations ou autres dédommements. L'indemnisation due en application du présent paragraphe sera payée conformément aux dispositions du paragraphe 1. c).

Article 5

1. Chacune des Parties contractantes garantit aux investisseurs de l'Autre partie contractante le libre transfert de leurs avoirs relatifs à un investissement et en particulier, mais pas exclusivement:

- a) du capital ou d'un montant complémentaire visant à maintenir ou accroître l'investissement;
- b) des sommes nécessaires au remboursement d'emprunts;
- c) des redevances ou autres frais;
- d) des bénéfices, dividendes, intérêts ou autres revenus courants;
- e) du produit, en ce compris les plus values éventuelles, de la liquidation totale ou partielle de l'investissement;
- f) des indemnités dues en application de l'article 4.

2. Les transferts visés au paragraphe 1 seront effectués dans la devise utilisée pour la réalisation de l'investissement ou dans toute autre monnaie convertible convenue entre l'investisseur et la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé.

3. Les transferts sont effectués au taux de change applicable à la date du transfert et en vertu de la réglementation de change en vigueur en la matière dans l'Etat sur le territoire duquel l'investissement a été effectué.

4. Les garanties prévues aux paragraphes 1, 2 et 3 sont au moins égales à celles accordées aux investisseurs de la nation la plus favorisée qui se trouvent dans des situations similaires.

Artykuł 6

1. Jeśli w wyniku gwarancji prawnej lub kontraktowej z tytułu ryzyk niehandlowych dla inwestycji odszkodowania zostaną wypłacone inwestorowi przez jedną z Umawiających się Stron, druga Umawiająca się Strona uzna wstąpienie w prawa inwestora przez ubezpieczyciela, który wypłacił odszkodowanie do wysokości kwoty ryzyka, faktycznie pokrytej w ramach gwarancji i wypłaconej inwestorowi.

2. Odpowiednio do gwarancji udzielonej danej inwestycji, ubezpieczyciel może korzystać ze wszystkich praw, które przysługiwałyby inwestorowi, gdyby ubezpieczyciel nie wstąpił w jego prawa. Wstąpienie w prawa jest uzależnione od zapłacenia podatków i opłat należnych, zgodnie z prawem, od inwestora.

3. Wszelkie pozostałe zobowiązania między Umawiającą się Stroną i ubezpieczycielem inwestora z drugiej Umawiającej się Strony zostaną uregulowane zgodnie z postanowieniami artykułu 9 niniejszej umowy.

Artykuł 7

1. Jeśli ustawodawstwo jednej z Umawiających się Stron daje prawo inwestorom drugiej Umawiającej się Strony do traktowania korzystniejszego niż przewidziane w niniejszej umowie, inwestorzy ci mogą wybrać traktowanie według swego uznania.

2. Inwestorzy jednej Umawiającej się Strony mogą zawrzeć z drugą Umawiającą się Stroną porozumienie szczególne, którego postanowienia nie mogą, w żadnym przypadku, być sprzeczne z niniejszą umową.

Inwestycje dokonane w wyniku takiego porozumienia będą, w przypadku gdy będzie to korzystniejsze, objęte niniejszą umową.

Artykuł 8

1. Sprawy dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą przedmiotem notyfikacji pisemnej sporządzonej z inicjatywy zainteresowanej Strony i powinny być uregulowane w miarę możliwości między Umawiającymi się Stronami drogą dyplomatyczną.

2. W braku uregulowania w drodze dyplomatycznej jedna z Umawiających się Stron może przedłożyć po upływie 6 miesięcy od dnia notyfikacji wymienionej w ustępie 1 spór trybunałowi arbitrażowemu „ad hoc”.

3. Wyżej wymieniony trybunał będzie tworzony w sposób następujący: każda z Umawiających się Stron wyznaczy jednego arbitra, a obaj arbitrzy wybiorą wspólnie trzeciego arbitra, który będzie posiadał obywatelstwo trzeciego państwa, jako przewodniczącego trybunału. Arbitrzy powinni być wyznaczeni w ciągu trzech miesięcy, a przewodniczący w ciągu 5 miesięcy, licząc od dnia, w którym jedna z Umawiających się Stron poinformuje drugą Umawiającą się Stronę o swoim zamiarze przedłożenia sporu trybunałowi arbitrażowemu.

Article 6

1. Si en vertu d'une garantie légale ou contractuelle couvrant les risques non commerciaux des investissements, des indemnités sont payées à un investisseur de l'une des Parties contractantes, l'autre Partie contractante reconnaît la subrogation de l'assureur dans les droits de l'investisseur indemnisé, dans les limites de la quotité du risque effectivement couverte par la garantie et payée à l'investisseur.

2. Conformément à la garantie donnée pour l'investissement concerné, l'assureur est admis à faire valoir tous les droits que l'investisseur aurait pu exercer si l'assureur ne lui avait pas été subrogé. Cette subrogation est subordonnée au paiement des impôts et taxes incombant légalement à l'investisseur.

3. Tout différend entre une Partie contractante et l'assureur d'un investisseur de l'autre Partie contractante sera réglé conformément aux dispositions de l'article 9 du présent Accord.

Article 7

1. Si la législation de l'une des Parties contractantes donne droit aux investisseurs de l'autre Partie contractante à un traitement plus avantageux que celui prévu par le présent Accord, ces investisseurs peuvent se prévaloir du traitement de leur choix.

2. Les investisseurs d'une Partie contractante peuvent conclure avec l'autre Partie contractante des engagements particuliers dont les dispositions ne peuvent toutefois pas être contraires au présent Accord.

Les investissements effectués en vertu de tels engagements particuliers sont, pour le surplus, régis par le présent Accord.

Article 8

1. Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Accord font l'objet d'une notification écrite rédigée à l'initiative de la Partie la plus diligente et doivent être réglés, autant que possible, entre les Parties contractantes par la voie diplomatique.

2. A défaut d'un règlement par la voie diplomatique, une des Parties contractantes peut soumettre, six mois après la notification visée au paragraphe 1, le différend à un tribunal d'arbitrage „ad hoc”.

3. Ledit tribunal sera constitué de la manière suivante: chaque Partie contractante désigne un arbitre et les deux arbitres désignent ensemble un troisième arbitre, qui sera ressortissant d'un Etat tiers, comme président du tribunal. Les arbitres doivent être désignés dans un délai de trois mois, le président dans un délai de cinq mois, à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes a fait part à l'autre Partie contractante de son intention de soumettre le différend à un tribunal d'arbitrage.

4. Jeśli terminy określone w ustępie 3 nie zostaną dotrzymane, Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych lub Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości zostanie poproszony o dokonanie niezbędnych nominacji.

5. Trybunał arbitrażowy rozstrzyga na podstawie postanowień niniejszej umowy oraz reguł i zasad powszechnie stosowanego prawa międzynarodowego.

6. Trybunał ustala własne zasady postępowania.

7. Trybunał orzeka większością głosów; orzeczenia te są ostateczne i wiążące dla Umawiających się Stron.

8. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty swojego arbitra w postępowaniu arbitrażowym. Koszty przewodniczącego oraz inne koszty są ponoszone przez Umawiające się Strony w równych częściach.

Artykuł 9

1. Każdy spór między jedną z Umawiających się Stron a inwestorem z drugiej Umawiającej się Strony dotyczący wywłaszczenia, nacjonalizacji lub wszelkich innych środków o podobnym znaczeniu dotyczących inwestycji, będzie przedmiotem pisemnej notyfikacji dołączonej do szczegółowego aide-memoire, adresowanego przez inwestora jednej z Umawiających się Stron do drugiej Umawiającej się Strony. W stopniu maksymalnie możliwym spór taki będzie rozstrzygany między stronami polubownie.

2. Jeśli spór nie mógł być uregulowany tą drogą w ciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia pisemnej notyfikacji, o której mowa w ustępie 1, zostanie on skierowany do arbitrażu przed jednym z niżej wymienionych organów, do wyboru inwestora:

- a) Instytutowi Arbitrażu przy Izbie Handlowej w Sztokholmie;
- b) Centrum Międzynarodowemu dla Rozstrzygania Sporów dotyczących inwestycji (CMRSI), utworzonemu w ramach „Konwencji o rozstrzyganiu sporów dotyczących Inwestycji między Państwami i Obywatelami innych Państw”, wyłożonej do podpisu w Waszyngtonie 18 marca 1965 r., jeśli każde państwo, strona niniejszej umowy, będzie jej członkiem;
- c) trybunałowi arbitrażowemu „ad hoc” utworzonemu zgodnie z zasadami Konferencji Narodów Zjednoczonych ds. Międzynarodowego Prawa Handlowego lub Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych, których osobą kompetentną do wyznaczania arbitra lub arbitrów będzie, według wyboru inwestora, Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych lub Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

3. Jeśli postępowanie arbitrażowe zostało podjęte z inicjatywy jednej Umawiającej się Strony, Strona ta

4. Si les délais fixés au paragraphe 3 n'ont pas été observés, le Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies ou le Président de la Cour Internationale de Justice, sera invité à procéder aux nominations nécessaires.

5. Le tribunal d'arbitrage statue sur la base des dispositions du présent Accord et des règles et principes de droit international généralement admis.

6. Le tribunal fixe ses propres règles de procédure.

7. Le tribunal prend ses décisions à la majorité des voix; elles sont définitives et obligatoires pour les Parties contractantes.

8. Chaque Partie contractante supporte les frais de son arbitre dans la procédure d'arbitrage. Les frais du président et les autres frais sont supportés à parts égales par les Parties contractantes.

Article 9

1. Tout différend entre l'une des Parties contractantes et un investisseur de l'autre Partie contractante, fait l'objet d'une notification écrite accompagnée d'un aide-mémoire détaillé adressée par l'investisseur de l'une des Parties contractantes à l'autre Partie contractante. Dans la mesure du possible, ce différend est réglé à l'amiable entre parties.

2. Si le différend ne peut être réglé dans un délai de six mois à compter de la date de la notification écrite visée au paragraphe 1, il est soumis, au choix de l'investisseur, à l'arbitrage auprès de l'un des organismes désignés ci-après:

- a) l'institut d'Arbitrage de la Chambre de commerce de Stockholm;
- b) le Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (C.I.R.D.I.), créé par la „Convention pour le règlement des Différends relatifs aux Investissements entre Etats et Ressortissants d'autres Etats”, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965, lorsque chaque Etat, partie au présent Accord, sera membre de celle-ci;
- c) Un tribunal arbitral „ad hoc” établi selon les règles de la Conférence des Nations Unies du droit commercial international (CNUDCI) ou la Commission Economique pour l'Europe de l'Organisation des Nations Unies et dont l'Autorité compétente pour la désignation du ou des arbitres sera, au choix de l'investisseur, le Secrétaire Général de l'Organisation des Nations Unies ou le Président de la Cour Internationale de Justice.

3. Si la procédure d'arbitrage est introduite à l'initiative d'une Partie contractante, celle-ci demande par

zwróci się na piśmie do zainteresowanego inwestora z prośbą o dokonanie wyboru organu arbitrażowego, który powinien zająć się sporem.

W przypadku gdy inwestor nie wyrazi swojego życzenia w ciągu miesiąca, licząc od dnia otrzymania tej prośby, Umawiająca się Strona dokona wyboru organu, któremu przedłoży swoją prośbę o podjęcie postępowania arbitrażowego.

4. Żadna z Umawiających się Stron, będąca stroną w sporze, nie może zgłaszać zastrzeżeń, ani w jakimkolwiek stadium postępowania arbitrażowego, ani do wykonania postanowienia arbitrażu z powodu, iż inwestor, będący stroną przeciwną w sporze, otrzymał odszkodowanie obejmujące całość lub część swoich strat w wyniku realizacji polisy ubezpieczeniowej lub wykorzystania gwarancji przewidzianych w artykule 6.

5. Organ arbitrażowy rozstrzyga na podstawie:

- prawa wewnętrznego tej Umawiającej się Strony uczestniczącej w sporze, na której terytorium inwestycja jest zlokalizowana, łącznie z zasadami rozstrzygania sporów prawnych,
- postanowień niniejszej umowy,
- warunków szczególnych porozumień, które dotyczyłyby podmiotu, który dokonał inwestycji,
- reguł i zasad powszechnie stosowanego prawa międzynarodowego.

6. Postanowienia arbitrażu są ostateczne i wiążące dla stron w sporze. Każda Umawiająca się Strona podejmie działania dla wyegzekwowania tych postanowień zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym.

Artykuł 10

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca, poczynając od dnia, w którym Umawiająca się Strony dokonają wymiany swoich dokumentów ratyfikacyjnych.

Umowa pozostaje w mocy w ciągu 10 lat. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie dokona jej wypowiedzenia co najmniej na 6 miesięcy przed upływem okresu jej ważności, zostaje ona każdorazowo milcząco przedłużona na nowy okres 10 lat. Każda Umawiająca się Strona zachowuje prawo do jej wypowiedzenia w drodze notyfikacji dokonanej co najmniej na 12 miesięcy przed dniem upływu bieżącego okresu jej ważności.

2. Inwestycje dokonane przed upływem ważności niniejszej umowy pozostają objęte jej postanowieniami w ciągu 10 lat od wymienionej daty upływu jej ważności.

Na dowód powyższego, podpisani przedstawiciele, należycie upoważnieni przez ich właściwe Rządy, podpisali niniejszą umowę.

Wykonano w Warszawie dnia 19 maja 1987 r. w trzech egzemplarzach w językach polskim, francu-

écrit à l'investisseur concerné d'exprimer son choix quant à l'organisme d'arbitrage qui doit être saisi du différend.

Au cas où l'investisseur ne l'exprime pas dans le délai d'un mois à compter de la date de la réception de cette demande, la Partie contractante introduit sa demande d'arbitrage auprès de l'organisme de son choix.

4. Aucune des Parties contractantes, partie à un différend, ne peut soulever d'objection, à aucun stade de la procédure d'arbitrage ni de l'exécution d'une sentence d'arbitrage, du fait que l'investisseur, partie adverse au différend, aurait perçu une indemnité couvrant tout ou partie de ses pertes en exécution d'une police d'assurance ou de la garantie prévue à l'article 6.

5. L'organisme d'arbitrage statue sur base:

- du droit national de la Partie contractante partie au litige, sur le territoire de laquelle l'investissement est situé, y compris les règles relatives aux conflits de lois;
- des dispositions du présent Accord;
- des termes de l'engagement particulier qui serait intervenu au sujet de l'investissement;
- des règles et principes de droit international généralement admis.

6. Les sentences d'arbitrage sont définitives et obligatoires pour les parties au différend. Chaque Partie contractante s'engage à exécuter les sentences en conformité avec sa législation nationale.

Article 10

1. Le présent Accord entre en vigueur un mois à compter de la date à laquelle les Parties contractantes auront échangé leurs instruments de ratification.

Il reste en vigueur pour une période de dix ans. A moins que l'une des Parties contractantes ne le dénonce au moins six mois avant l'expiration de sa période de validité. Il est chaque fois reconduit tacitement pour une nouvelle période de dix ans, chaque Partie contractante se réservant le droit de le dénoncer par une notification introduite au moins douze mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

2. Les investissements effectués antérieurement à l'expiration du présent Accord lui restent soumis pour une période de dix ans à compter de la date de ladite expiration.

En foi de quoi, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

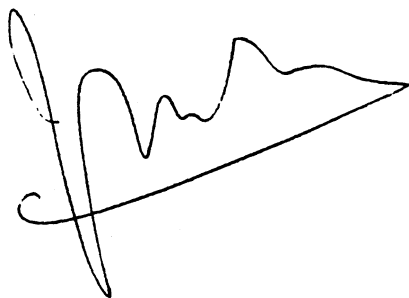
Fait à Varsovie, le 19 mai 1987. En triple original en langue française, néerlandaise et polonaise, chaque

skim i flamandzkim, przy czym każdy tekst ma jednako-
wą moc.

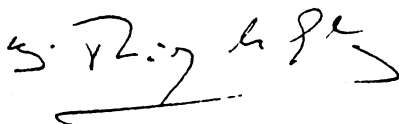
Z upoważnienia Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:

Z upoważnienia Rządu
Królestwa Belgii:

Z upoważnienia Rządu
Wielkiego Księstwa Luksemburga:

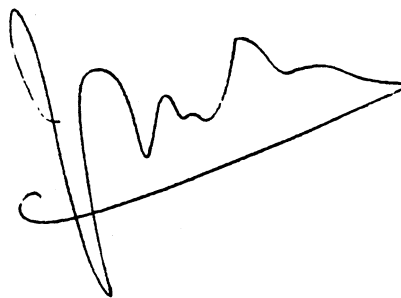

texte faisant également foi.

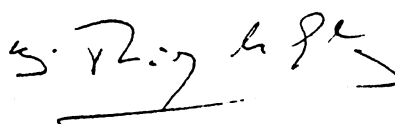
Pour le Gouvernement
de la République Populaire de Pologne

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique

Pour le Gouvernement
du Grand-Duché de Luxembourg

Przy zawarciu powyższej umowy dokonano wymiany, stanowiących integralną część tej umowy, listów następującej treści:

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, dnia 19 maja 1987 r.

Minister Spraw Zagranicznych
Królestwa Belgii:
Pan Leo Tindemans

EKSCELENCJO,

Nawiązuję do Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z jednej strony, a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga, z drugiej strony, w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w dniu dzisiejszym, a w szczególności do postanowień artykułu 5 ust. 1 lit. a)—e), dotyczących swobodnego transferu należności związanych z inwestycją.

Mam zaszczyt poinformować, że dla Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej te postanowienia będą miały zastosowanie w taki sposób, że transfer będzie mógł być dokonywany, jeżeli inwestycja została dokonana za waluty wymienne lub jeśli należności z nią związane zostały uzyskane w walutach wymienialnych, chyba że zostałyby uzgodnione inaczej w ramach odrębnego porozumienia zawartego między zainteresowanym inwestorem i właściwymi władzami.

Minister Spraw Zagranicznych

Varsovie, le 19 mai 1987

Excellence
Monsieur Leo Tindemans
Ministre des Relations Extérieures
du Royaume de Belgique

EXCELLENCE,

Je me réfère à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, d'une part, et le Gouvernement de la République Populaire de Pologne, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé ce jour et, en particulier, à l'Article 5, alinéa un, points a) à e) concernant le libre transfert des avoirs relatifs à un investissement.

J'ai l'honneur de vous faire savoir que, pour le Gouvernement de la République Populaire de Pologne, cette disposition s'applique de telle manière que ce transfert puisse s'opérer si l'investissement a été effectué en devises convertibles ou si les avoirs y relatifs ont été produits en devises convertibles à moins qu'il en ait été convenu autrement dans le cadre d'un engagement particulier conclu entre l'investisseur concerné et les Autorités compétentes.

Jeśli powyższe będzie do przyjęcia dla Rządu Królestwa Belgii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, mam zaszczyt zaproponować, aby ten list jak i Pana odpowiedź stanowiły umowę w tej sprawie oraz integralną część wyżej wymienionej umowy.

Byłbym zobowiązany za potwierdzenie otrzymania tego listu.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy najwyższego szacunku.

Minister Spraw Zagranicznych
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
Marian Orzechowski

Ambassade de Belgique

Warszawa, dnia 19 maja 1987 r.

Minister Spraw Zagranicznych
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
Pan Marian Orzechowski

EKSCELENCJO,

Mam zaszczyt potwierdzić otrzymanie Pana listu z dnia 19 maja 1987 r. następującej treści:

„Nawiązuję do Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z jednej strony, a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga, z drugiej strony, w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w dniu dzisiejszym, a w szczególności do postanowień artykułu 5 ust. 1 lit. a)—e), dotyczących swobodnego transferu należności związanych z inwestycją.

Mam zaszczyt poinformować, że dla Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej te postanowienia będą miały zastosowanie w taki sposób, że transfer będzie mógł być dokonywany, jeżeli inwestycja została dokonana za waluty wymienialne lub jeśli należności z nią związane zostały uzyskane w walutach wymienialnych, chyba że zostałyby uzgodnione inaczej w ramach odrębnego porozumienia zawartego między zainteresowanym inwestorem i właściwymi władzami.

Jeśli powyższe będzie do przyjęcia dla Rządu Królestwa Belgii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, mam zaszczyt zaproponować, aby ten list jak i Pana odpowiedź stanowiły umowę w tej sprawie oraz integralną część wyżej wymienionej umowy.”

W imieniu Królestwa Belgii i Wielkiego Księstwa Luksemburga jestem upoważniony do wyrażenia zgody na proponowane w Pana liście ustalenia.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy najwyższego szacunku.

Minister Spraw Zagranicznych
Królestwa Belgii:

Leo Tindemans

Si ce qui précède est acceptable pour le Gouvernement du Royaume de Belgique et celui du Grand-Duché de Luxembourg, j'ai l'honneur de vous proposer que cette lettre et votre réponse fassent partie intégrante de l'Accord mentionné supra.

Je vous serais obligé de bien vouloir accuser réception de la présente lettre.

Veillez agréer, Excellence, l'assurance de ma plus haute considération.

Ministre des Affaires Etrangères
de la République Populaire de Pologne
Marian Orzechowski

Ambassade de Belgique

Varsovie, le 19 mai 1987

Excellence
Monsieur Marian Orzechowski
Ministre des Affaires Etrangères
de la République Populaire de Pologne

EXCELLENCE,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre lettre du 19 mai 1987 libellée comme suit.

„Je me réfère à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, d'une part, et le Gouvernement de la République Populaire de Pologne, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé ce jour et, en particulier, à l'Article 5, alinéa un, points a) à e) concernant le libre transfert des avoirs relatifs à un investissement.

J'ai l'honneur de vous faire savoir que, pour le Gouvernement de la République Populaire de Pologne, cette disposition s'applique de telle manière que ce transfert puisse s'opérer si l'investissement a été effectué en devises convertibles ou si les avoirs y relatifs ont été produits en devises convertibles à moins qu'il en ait été convenu autrement dans le cadre d'un engagement particulier conclu entre l'investisseur concerné et les Autorités compétentes.

Si ce qui précède est acceptable pour le Gouvernement du Royaume de Belgique et celui du Grand-Duché de Luxembourg, j'ai l'honneur de vous proposer que cette lettre et votre réponse fassent partie intégrante de l'Accord mentionné supra”.

Au nom du Gouvernement du Royaume de Belgique et celui du Grand-Duché de Luxembourg, je peux marquer mon accord au contenu de votre lettre.

Veillez agréer, Excellence, l'assurance de ma plus haute considération.

Ministre des Relations Extérieures
du Royaume de Belgique

Leo Tindemans

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 18 lutego 1988 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *M. Orzechowski*

154

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 7 listopada 2000 r.

w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 19 maja 1987 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że dnia 18 lutego 1988 r. Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ratyfikowała Umowę między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 19 maja 1987 r.

Zgodnie z artykułem 10 ust. 1 umowy, dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Brukseli dnia 2 lipca 1991 r.

Zgodnie z artykułem 10 ust. 1 umowy weszła ona w życie dnia 2 sierpnia 1991 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *W. Bartoszewski*

155

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 7 lutego 2001 r.

o utracie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Mongolskiej Republiki Ludowej o zniesieniu wiz przy podróżach służbowych i prywatnych, podpisanej w Ułan Bator dnia 23 maja 1975 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że na podstawie uchwały nr 3/2000 Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2000 r. w sprawie dostosowania polityki wizowej państwa do wymogów Unii Europejskiej oraz zgodnie z artykułem 15 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Mongolskiej Republiki Ludowej o zniesieniu wiz przy podróżach służbowych i prywatnych, podpisanej w Ułan Bator

dnia 23 maja 1975 r. (Dz. U. z 1976 r. Nr 11, poz. 61), powyższa umowa została wypowiedziana przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, co zostało notyfikowane Rządowi Mongolii w dniu 4 listopada 2000 r.

Powyższa umowa utraci moc obowiązującą w dniu 5 maja 2001 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *W. Bartoszewski*

156

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 7 lutego 2001 r.

o utracie mocy obowiązującej w stosunkach między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Armenii Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o wzajemnych podróżach bezwizowych obywateli obu państw, podpisanej w Warszawie dnia 13 grudnia 1979 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o wzajemnych podróżach bezwizowych obywateli obu państw, podpisana w Warszawie dnia 13 grudnia 1979 r. (Dz. U. z 1980 r. Nr 13, poz. 41), utraciła moc obowiązującą w stosunkach między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Armenii w dniu 1 kwietnia 1998 r. w wyniku odrzucenia przez Republikę Armenii sukcesji

umów międzynarodowych zawartych przez Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, co zostało notyfikowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Armenii Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej dnia 30 czerwca 1997 r. oraz potwierdzone notą Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie dnia 3 lutego 1998 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *W. Bartoszewski*